

Un număr vechiu 2712

CURIERUL JUDICIAL

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: DIMITRIE ALEXANDRESCO

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESADESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

A BONAMENTUL

Pe an, în România, cu Tabla, . . . 45 lei
6 luni 20
3 luni 10
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

*Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI
Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 16/98

S U M A R

— Observații critice asupra art. 275 și 349 c. com., de d-l avocat Ștefan Scriban;

— Căile de atac la admiterile în principiu de la judecătorii de ocol, de d-l judecător Ion M. Botez;

JURISPRUDENȚA:

— Casație S. I: *Niță Budișteanu și alții cu Păuna Budișteanu* (Deși tribunalul dă o hotărâre viciată pentru lipsa de publicitate când judecă în camera de consiliu pe calea procedurii grațioase, în loc de în ședință pe cale contencioasă, o cerere de trimitere în posesie a unor legatari universali, odată ce s-a apelat jurnalul tribunalului și Curtea de apel a judecat din nou cererea în ședință publică, contradictoriu cu părțile cari își disputau drepturile în virtutea efectului devolutiv al apelului, s'a acoperit viciul de procedură de care era isbită sentința primei instanțe);

— Casație S. III: *Minist. de finanțe cu C. Georgescu Chiroiu*. (Proprietarul care nu declară că s'a arendat moșia pentru a se putea opera schimbarea cotei de impunere de 5½% în 6½% comite contravenția prevăzută de art. 92 din legea de constatare și se pedepsește cu plata impozitului pe tot timpul cât fiscal a fost păgubit plus jumătate din acel impozit drept amendă. Zecimele de peneșerie fac parte din impozitul principal, și trebuie deci să intre în calculul acestui impozit);

— Tribunalul Fălcui: *Gh. Gh. Botea cu D. tru Brânză și altul*. (După art. 6 și 60 pr. pen. deși reclamantul s'a constituit parte civilă la primele cercetări, întrucât însă nu s'a prezentat în instanța de judecată să-și susțină cererea la judecătoria de ocol prin această reclamant a renunțat la despăgubiri. Prin urmare, el nu poate face apel în contra cărții de judecată ne putând avea motive de nemulțumire relativ la o hătărare care nu a avut a se pronunța asupra despăgubirilor civile), cu o notă critică de d-l profesor I. Tanovicanu;

— Judecătoria Ocol Bărcă-Dolj: *Const. Stan Scarlat și alții cu Oprea Vancea*. (Decretul de la 3) Iunie 1865, prin care s'a prorogat punerea în aplicare a codului civil, este legal. Prin urmare, o succesiune deschisă la 30 Iulie 1865, se regulează după codul Caragea, după care numai fii sunt chemați la moștenire, iar ficele sunt înlăturate neavând de cât dreptul la înzestrare din partea fraților), cu o notă de d-l avocat Căpitan Dr. G. Danielopol.

Rezumatele Jurisprudenței Curței noastre de Casație

Casație s. I: No. 1: Legea asupra drepturilor proprietarilor. — Opoziție. — Dacă la Curtea de casație există drept de opoziție în asemenea materie.—Articolul 12 din legea proprietarilor; **No. 2: Filiațiune legitimă.** — Dovedirea ei.—Actele cerute de lege pentru a face o asemenea dovadă.—Art. 292 c. civ.; **No. 3: Comunicarea hotărârilor.** — Comunicarea titlului executor. — Dacă poate fi luat ca punct de plecare pentru calcularea termenului de recurs.—Art. 39 legea Curței de casație.

Casație s. II: No. 1: Apel. — Executarea de bună voie a sentinței apelate. — Neadmisibilitatea apelului. — Neaplicarea acestei dispozițiuni, când hotărârea apelată e dată cu execuție provizorie.—Art. 317 pr. civ.; **No. 2: Legea drumurilor.** — Contravențiuni.—Art. 49 și 50. — Cazuri limitative; **No. 3: Delict silvic.** — Proces-verbal.—Lipsa de constatare a unui asemenea delict din cuprinsul aceluși proces-verbal.—Achtare.—Art. 81 din codul silvic; **No. 4: Distrugere.** — Drept de coproprietate. — Existența delictului. —

Art. 352 c. p.; **No. 5: Boală contagioasă.** — Nedeclararea ei.—Contravenție.—Competința judecăt. de pace.—Art. 48 și 59 al. 9 din noua lege sanitară; **No. 6: Sustragere de timbre mobile anulate de pe petiții din dosare.**—Intrebuintarea din nou a acelor timbre.—Cumul de delictе.—Art. 204 c. p. și 88 legea timbrului.

Casație s. III: No. 1: Taxe succesoriale. — Scăderea datorită legal dovedite.—Polițe semnate de decujus, găsite în succesiune.—Prezumțiune că au fost achitate.—Art. 65 legea timbrului; **No. 2: Patentă.** — Societate anonimă.—Taxa de 5% asupra veniturii net.—Dacă venitul imobilelor societății este exclus dela taxă.—Soluție negativă.—Art. 4 al. 3 legea patentelor; **No. 3: Patentă.** — Societăți pe a știuni.—Taxa de 5% asupra venitului net.—Sume alocate fondului de instalațiuni.—Supanarea lor la taxa de 5%.—Art. 4 al. III legea patentelor; **No. 4: Taxa de 3% pe salariu.** — Asociat care conduce o fabrică.—Remunerație anuală, pentru serviciile ce prestează, deosebit de beneficiile din asociație.—Aplicarea taxei de 3% asupra acelei retribuții.

Observații Critice asupra art. 275 și 349 c. com.

În No. 82/912 al acestei reviste s'a publicat o importantă sentință a tribunalului Brăila, sec. I-a, sub Nr. 54/912, sentință ce ar fi meritat o notă. Tocmai de aceea căutam astăzi să semnalăm punctele de fapt și de drept fixate prin menționata sentință.

Leon Feltz emite o schimbare în ordinul lui Herman Feltz, care o girează lui I. Friedmann. La rândul lui, acesta o transmite prin gir Băncii de Credit care, la scadența, protestează polița și cheamă în judecată pe coobligăți. În instanța se opun următoarele mijloace de apărare: a) nulitatea schimbii, fiindcă a fost emisă în alb; b) nulitatea protestului, pentru că nu cuprinde somațiune către debitorul Feltz; c) lipsa bunului și aprobat, caci polița nu e scrisă de emitent, care nu e comerciant. La acestea s'a răspuns că de oarece au fost câte-va amănări, excepțiile sunt propuse tardiv.

Tribunalul Brăila discută aceste puncte și zice: a) Art. 349 c. com. nu prevede o decădere for-

mală a excepțiilor neridicate în limine litis, fiindcă legiuitorul exprimă mai mult un deziderat, face o recomandare, de cât prevede decăderea de drepturi. Că, deși au fost amânări, *ele nu au fost datorite procedurii necomplete*, ci cererilor de comunicări de acte sau de comun acord, așa că nu se intrase în fond.

b) Nu există nici o indicație că polița a fost emisă în alb. Că proba testimonială ar fi admisibilă în principiu, căci după art. 349 al. III c. com. proba scrisă se cere numai pentru excepțiile personale, nu și pentru condițiile cambiei. Mai departe, trib. Braila, motivează și respinge proba cu martori.

c) În ce privește lipsa bunului și aprobat, trebuie să se stabilească că polița nu e scrisă de Herman Feltz și că acesta nu e comerciant. Că nu se poate dovedi că polița nu e scrisă de Feltz, iar calitatea de comerciant e un atribut al persoanei, prin urmare formează o excepție personală, pentru care trebuie început de probă scrisă, dovedă ce lipsește, și cum apelanții n'au cerut un termen pentru a dovedi cu *act scris* că H. Feltz nu e comerciant, acest mijloc de apărare nu e întemeiat.

Am omis chestiunea protestului, la care trib. a răspuns motivând bine respingerea incidentului.

Iată acum ce observațiuni avem de făcut la chestiunile discutate de Tribunalul Braila.

Mai întâiu art. 349 c. com. prevede lămurit că excepțiile trebuiesc ridicate la *prima înfățișare*. Asupra sensului acestor cuvinte s'a ivit controversă. Când procedura nu e completă, procesul se amână, așa că nu e posibilitate de a ridica excepțiile prevăzute de art. 349. De asemenea, amânările făcute pentru comunicări de acte sau în comună înțelegere nu le putem lua de cât tot ca un obstacol la desbaterea procesului.

Apoi renunțările sunt de strictă interpretare. Așa fiind, trib. Braila are dreptate să spue că nu s'a intrat în fond, soluțiune consacrată de Suprema Curte, care pune principiul că prin prima înfățișare se înțelege înfățișarea în care s'a pledat în fond. Mai mult, excepția se poate ridica

și în apel, cu aceeași condiție de a fi propusă înainte de apărarea în fond¹⁾.

DI C. Toneanu, distinsul Procuror General al Curții din Iași, care adnotează deciziunea Supremei Curții, ajunge la concluziunea că excepția relativă la decăderea din acțiunea de regres fiind relativă la condițiunile necesare pentru exercițiul acțiunii cambiale, se poate opune oricărui posesor al cambiei, în orice stare a procesului, căci art. 349 c. com. n'are sancțiune în această privință. Deci excepția se poate propune și în apel, chiar după înfățișarea în fond, soluțiune împărțită de trib. Braila, care însă are grija să adauge imediat că nici nu se intrase în fond.

Nu suntem, în totul, de această opinie. În adevăr, art. 349 c. com. se referă la niște apărări de fond, nu de procedură, și nici un argument nu se poate deduce din lipsa expresă a unei sancțiuni, cum prevede art. 111 Pr. Civ. Materia aceasta nu se poate îngloba în teoria nulităților, care are alt obiect²⁾. Când legiuitorul fixează data până când se poate ridica o apărare, e ca și când ar pune un termen. Dacă legiuitorul zice la *prima* înfățișare, putem noi ceti la a *doua*, la a *treia*, etc., înfățișare?

Aici e un termen ce nu se poate scurta nici prelungi (art. 732 Pr. Civ). Când art. 349 c. com. zice *va trebui, nu va putea opune, nu vor putea întârzia condamnarea*, noi nu putem ceti contrariul. Textul nu cuprinde o recomandare, ci o injuncțiune, un ordin de drept. Argumentul lipsei de sancțiuni ne poate duce la soluțiunea că nu e nevoe ca excepțiunile să fie lichide și de ograbnică soluțiune, nici întemeiate pe o probă scrisă. Putem noi scinda astfel art. 349 c. com.? Să aplicăm o parte din el, iar cealaltă s'o violăm fațășub cuvânt că nu-i sancțiune?

Aici nu e vorba de o nulitate de procedură ce nu poate fi admisă fără text expres. Art. 349 c. com. modificat în 1900, organizează apărărilor ce se pot opune cambiilor. Insuși acest fapt al modificării art. 349 ne arată intenția legiuitorului și motivele de ordin superior ce l'au determinat să dea eficacitate cambiilor. Sancțiunea e, prin urmare, în insuși textul imperativ al legii. «Nici o opunere nu este posibilă la cambii de cât sub anu-

¹⁾ Cas. III, 97.907. *Curierul Judiciar* 1903. Trib. Gorj, prin sentința No. 13/9.6 publicată în *Curierul Judiciar* 48,9.6 hotărâse în majoritate, că după o amânare cerută de părți nu se mai pot ridica excepții. Această sentință a fost casată.

²⁾ *Alexandrescu*, I, ed II-a, p. 237 sq. *Planoil*, I, ed V-a, Nr. 326 sq

mite condiții...» Așa motivează expunerea de motive modificarea art. 349³⁾

Iată de ce credem că după intrarea în fond trebuie respinse ca propuse tardiv excepțiile prevăzute de art. 349. Iar pentru acei care ar obiecta că aici nu poate fi vorba de *termen*, căci termenii se socotesc pe zile, luni, săptămâni și ani (art. 729 sg. Pr. Civ.), răspundem că am luat înțelesul de *termen* în sens larg, cum prevede art. 525. alb Pr. Civ. «. *in tot timpul urmării.*» Apărările tardive nu vor fi ținute în seamă, cum spune art. 111 bis Pr. Civ.

Trecem acum la chestiunea cambiilor în alb spre a semnală unicul punct ce ne interesează și anume distincțiunea ce o face tribunalul în privința modului de dovadă. În adevăr tribunalul spune că proba scrisă se cere numai pentru excepțiile personale, nu și pentru acelea relative la forma titlului, soluțiunea la care ne-am oprit și noi în nota publicată în *Curierul Judiciar* Nr. 35/909 și la care ne referim⁴⁾.

Tribunalul Brăila pare însă a crede că se poate admite și un început de probă scrisă. Socotim însă că nu poate fi admisă de cât proba scrisă (art. 55 c. com.), căci așa cere textul art. 349 c. com.⁵⁾ de strictă interpretare.

S'a decis că răspunsul dat la instrucție nu constituie o probă scrisă în sensul art. 349 c. com. (Cas. III, 85/912, *Curierul Judiciar* 26/912).

Tribunalul Drohoi, prin jurnalul 445/909 (Dos. 2167/908), a hotărât că atunci când susții că posesorul cambiei a complectat cambia emisă în alb, ridică o excepție personală, pentru care trebuie probă scrisă.

Venim acum la ultimul punct relativ la lipsa bunului și aprobat.

Aici observăm că Tribunalul Brăila crede că despre Herman Feltz ar fi trebuit să se dovedească că nu e comerciant. În realitate emitentul era Leon Feltz, iar H. Feltz era beneficiarul cambiei, și el o transmisese prin gir Bancii de Credit.

³⁾ În expunerea de motive se mai spune că orice acțiune cambială se va judeca în cel mult două luni și ceva (slabă speranță)

⁴⁾ V. însă trib. Ilfov, sec. Com. 1004/905 care face aceeași distincție dar cere proba scrisă în toate cazurile *Curierul Judiciar* 79,905.

⁵⁾ Cas. Dreptul, 31/913; *Alexandrescu*, VIII, pag. 84, t. și n 3; *Curierul judiciar* 68/903.

El nu avea nevoie de formalitatea bunului și aprobat (art. 279 c. com.).

Noi socotim că formalitatea bunului și aprobat nu e de esență cambiei, căci art. 270 c. com. arată care sunt condițiile esențiale, iar sancțiunea e în art. 273. Cum art. 275 vine în urmă, el se referă numai la puterea probatorie a cambiei⁶⁾. Totuși chestiunea e controversată și s'a decis că bunul și aprobat e o formalitate esențială⁷⁾.

Când ridici incidentul că polița nu are formalitatea bunului și aprobat, nu invoci o excepție personală aceluia care exercită acțiunea cambială, așa că nu poate fi vorba de proba scrisă sau începutul de probă scrisă de care vorbește tribunalul Brăila. Aici ne aflăm în aceeași situațiune ca și în cazul art. 1179 C. Civ. relativ la formalitatea dublului original.

Debitorul care susține că nu e comerciant va putea dovedi prin orice mijloc alegațiunea sa, căci aici nu e o excepție personală, ci o excepțiune privitoare la forma titlului. Ori câte declarații i-ar da posesorul poliței debitorului, nu-l poate face comerciant, dacă debitorul n'are această calitate.

Tot așa excepțiunea minorității nu e personală posesorului titlului, ci substanțială și intrinsecă însăși formei titlului (Ingaramo, art. 324 ur. 90, 91)

Fiindcă codul comercial italian n'are o dispozițiune identică cu cea din art. român 275 c. com., nu putem recurge la lumina autorilor italieni. Un cuvânt mai mult de a înțelege greutățile jurisprudenței, mai ales că în joc intră art. 275 și 349 adică două articole care dau și vor da loc la continue nedumeriri⁸⁾.

Drohoi, 25 Dec. 1912

ȘTEFAN SCRIBAN

Căile de atac la admiterile în principiu dela judecătorii de ocoale

Chestiunea aceasta a devenit de un mare interes de când cu legea judecătorilor pe care o aplicăm dela 1 Mai 1908. În adevăr, de atunci se stabilise ceva nou, se renunțase la o mare

⁶⁾ Părvulescu și Radian în «Cambia», p. 104; Cas. II, 125/905, *Curierul judiciar*, 39/905; *Alexandrescu*, VII p. 207.

⁷⁾ Trib. Bacău 117/906, *Curierul judiciar* 38/906; Trib. Faleu, 14/906, *Curierul judiciar* 5S/906

⁸⁾ Pentru dova calității de comerciant, vezi *Eftimie Antonescu*, Codul Comercial Adnotat, p. 159, Nr. 23 sq.

greutate a procedurii de urmat în procesele de împărțea averilor mai mici, se făcea numai un apel în loc de două și astfel părțile puteau în 3-4 ani să-și cunoască bucata de pământ și să se știe stăpâne pe ceiace au moștenit. Destul de greu, dar cel puțin era numai atât, nu e nimeni vinovat, căci știm cu toții că unde nu trebuie a doua secție la tribunal, este desigur o excepție.

Judecătorii și tribunalele urmau din această inovație, care s'a crezut că rezultă din art. 91 l. j. o. și din expunerea de motive care îl justifică în modul următor; pentru preîntâmpinarea dificultăților la cari, și în afacerile de competența judecătorilor de ocoale, ar da naștere distincțiunea între hotărârile preparatorii și interlocutorii, cu privire la căile de atac de care ele sunt susceptibile, am grupat toate hotărârile care pot interveni într-o instanță angajată înaintea unei judecătoriai, în două categorii. Sunt, pe deoparte hotărârile prin care se rezolvă însuși fondul pricinii și pentru care am păstrat denumirea de cărți de judecată și sunt, pe de altă parte, hotărârile cari intervin în cursul instanței, fie asupra mijloacelor de apărare și a procedurilor pregătitoare fie asupra vreunui incident, sau chestiuni premergătoare soluțiunii fondului, și pe cari le-am cuprins sub denumirea generică de închiri. Toate aceste închiri nu se pot ataca de cât pe aceleași căi și numai odată cu cartea de judecată care a rezolvit fondul.

O aplicație importantă a acestui principiu va avea loc în instanțele de ieșire din indiviziune. Hotărârea prin care se va admite, în principiu o asemenea ieșire din indiviziune nu se va mai putea ataca deosebit, ci numai deodată cu cartea de judecată prin care se va fi desăvârșit împărțea.

Dar dacă expunerea de motive este atât de clară și atât de justă, textul la care a dat naștere e puțin mai incomplet și de aci interpretări diferite.

În practică se făcuse o distincțiune între divizările dela judecătoria și cele dela tribunale. Cele d'întăiu se judecau complet fără a se apela încheerea de admitere în principiu, iar cele de al doilea mergeau după această operațiune la Curte, ca și în trecut.

S'au făcut și discuțiuni în presa juridică, în care timp înalta Curte de casație, prin o decisiune recentă, stabilea că dreptul de apel există și de la judecătoria la tribunal.

În ultimul timp însă, prin decizia No. 44 din 15 Noembrie 1912, instanța noastră supremă, în secțiuni unite, interpretând art. 323 pr. c., a decis că încheerile prin cari, fie judele de ocol, fie tribunalașul ca primă instanță, ordona eșirea din in-

diviziune, fiind adevărate hotărâri de fond, ele sunt supuse apelului, deosebit de hotărârea care confirmă împărțea efectuată. Dacă dar există dreptul de apel, el nu poate fi platoni, apelul trebuie făcut de partea nemulțumită, căci faptul are și sancțiune. Care va fi situația celui ce a apelat numai odată cu hotărârea de fond? Intimatul în apel i-ar spune: Ai stat în inacțiune și ai așteptat hotărâre, acum nu mai poți discuta decât o parte din ea, căci cea mai principală a rămas definitivă. Rămâne dar a se putea reforma numai ceea ce s'a făcut posterior admiterii în principiu. Ea a la aceasta mai adăugăm că unele judecătoriai în mod eronat nu revin în total sau în parte asupra acestor încheeri în cursul instanței, apoi vedem cât este de grea actualmente situația tuturor apelurilor în această materie. În adevăr, în urma teoriei admise de înalta Curte, la fiecare apel se va face această discuție. Tribunalele vor fi silite să decida în conformitate, spre a nu avea soarta tribunalului Ilfov, s. II, cu sentința 253/911, și în tot cazul aceasta va fi norma de urmat, căci orice instanță trebuie să dea hotărârea care are cei mai mulți șorți de a rămâne neschimbată.

Dar orice jurisprudență care nu s'a putut prevedea este mult mai importantă decât o lege, căci pe când legea dispune pentru viitor, jurisprudența dispune și pentru trecut, căci ea interpretează și se aplică tuturor proceselor judecate dela 1 Mai 1908 și care în majoritate se găsesc în curs la instanțele superioare. Dar dacă este așa — și nu mă îndoiesc că matura judecată a înaltei Curți nu a greșit — care este menirea noastră a celor mici care trebuie să punem în practică acest principiu? În adevăr, prin legea noastră avem obligațiunea de a face apărări din oficiu, de a pune în vederea părților orice mijloace ar rezulta din natura pricinii. Fără îndoială, acuma trebuie să-i trimitem în apel după încheerile de admitere în principiu, chiar cu riscul de a ni se reforma hotărârea, care desigur ar rămâne în picioare tocând. Dacă mijlocul e expeditiv, nu e în același timp și eficace. Zilnic vedem cazuri când la pronunțarea hotărârilor mai ales de împărțea, părțile, deși s'au certat tot timpul procesului, revin și declară că renunță la apel, pentru a fi puși în stăpânire. Uneori, dacă nu le place unde a căzut lotul, își fac acte de schimb, sau dacă unul e nemulțumit pe lotul ce a primit, îl compensează ceilalți cu sume de bani și astfel iau sfârșit procese cari ar mai fi putut dura ani întregi. Cu bunăvoință și răbdare uneori se ajunge la rezultate destul de bune. Legea judecătorilor de ocoale așa cum se aplică acum, a devenit mai accesibilă și mai toți cari stăteau în indiviziune

s'au văzut recunoscuți în drepturile lor. Socotesc că dacă s'ar îngreua formele, neînsemnații noștri justițiabili vor fi iarăși gata să renunțe la ele și iarăși ne vom găsi în starea de a avea de luptat cu feldefel' e acte de înstrăinari în indiviziune și de motive a o mulțime de procese lungi și costisitoare. Astfel fiind, pentru a nu curma efectele unei bune intențiuni a legiuitorului dela 1908, o singură soluție este imperios cerută: o dispoziție de lege.

Art. 91 legea judecătorilor de ocoale va trebui modificat și adăogit în sensul expunerii de motive. Atunci nu va mai fi controversă și interpretări.

Sper ca d. ministru de justiție să vină în ajutorul acestei chestiuni care interesează atât de mult și clasa care are nevoie de ea și pe cei ce au dorința de a aplica o lege care să dea roade mulțumitoare.

ION M. BOTEZ
Judecător

Todireni-Botoșani

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I

Audiența de la 25 Septembrie 1912

Președinte D-lui C. R. MANOLESCU Președinte

Niță Budișteanu s. a. cu Păuni Budișteanu

Sucesiune — Cerere de punere în posesie făcută de legatarii universali. — Judecarea ei de tribunal în camera de consiliu. — Hotărâre viciată. — Apel contra acestei hotărâri. — Judecarea ei în ședință publică. — Acoperirea nulității de la prima instanță.

Cererile de punere în posesie facute fie de moștenitorii ab intestat fie de cei testamentari sunt cereri de natură grațioasă, cari se rezolvă în camera de consiliu după o simplă petițiune și pe temeiul actelor alăturate. Atunci însă când există contestațiuni asupra dreptului de a fi trimis în posesiune prin ridicare de pretențiuni contrarii de către ambele părți asupra aceleiași averi succesoriale, hotărârea care rezolvă asemenea contestațiuni urmează să fie dată în ședință publică, în conformitate cu regulile de procedură contencioasă ordinară.

Prin urmare, deși tribunalul dă o hotărâre viciată pentru lipsa de publicitate când judecă în camera de consiliu pe calea procedurii grațioasă o cerere de trimitere în posesie a unor legatari universali, odată ce sa apelat jurnalul tribunalului și Curtea de apel a judecat din nou cererea în ședință publică, contradictoriu cu părțile, în virtutea efectului devolutiv al apelului s'a acoperit

vițiul de procedură de care era isbită sentința primei instanțe).*

Decizieune 642/912.—Respins recursul făcut de Niță Budișteanu s. a. contra deciziei Curții de apel din București s. 4-a 134/910, dată în proces cu Pauna Budișteanu și alții.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de D-l consilier Gr. Ștefănescu;

Pe D-l avocat C. Dissescu în dezvoltarea motivului de casare;

Pe D-nii avocați Take Ionescu și M. Antonescu în combateri; și

Pe D-l Procuror St. Stătescu în concluziuni pentru respingerea recursului;

Asupra motivului de casare:

«Curtea comite un exces de putere, și aplică cu totul greșit principiul devolutiv al apelului, violând art. 335 al. 2 pr. cv în adevăr, în fața Trib. Ilfov s. 4-a atât adversarii noștrii ca legatari universali cât și noi ca moștenitori de sânge am cerut punerea în posesiune în averea def. Nicolae Budișteanu Trib. ne-a citat în acest scop în camera de consiliu; am ridicat în fața Trib. incompetința camerei de consiliu de a judeca cererea de punere în posesie, din moment ce era un contradictoriu, căci atât noi cât și adversarii ceream punerea în posesiune cu escluderea celui alt Trib. a respins excepțiunea noastră de incompetință și a dispus punerea în posesiune a adversarilor;

Contra acestui jurnal dat în camera de consiliu, am făcut apel; Curtea, deși constată că obiecțiunile noastre erau întemeiate, că în adevăr, Trib. a dat o hotărâre viciată confirmând lipsa de competență cu lipsa de publicitate, crede că prin faptul că am fost citați în fața ei în ședință publică, s'a acoperit viciul hotărârei Trib. și ne respinge apelul sub motiv că apelul este devolutiv violând astfel și art. citat:

Astfel prin apelul nostru în care tocmai ne plângeam de eroarea comisa de Trib. — eroare constatată de Curtea am acoperit după ideea Curții viciul de care era isbită hotărârea Tribunalului;»

Având în vedere că prin decizia supusă recursului Curtea de apel din București a respins apelul făcut de recurenții contra jurnalului No. 4768 bis al Trib. Ilfov s. IV prin care s'a admis cererea intimațiilor, în calitate de legatari universali ai defunctului N Budișteanu și s'a ordonat trimiterea lor în posesiunea averii rămasă pe urma numitului defunct;

Având în vedere că recurenții au susținut înaintea Curții de apel că Tribunalul nu era competent să judece în camera de consiliu, pe cale grațioasă, cererea de punere în posesie a legatarilor universali din momentul ce dânsi, ca rude de sânge, se opuneau la această cerere și cereau la rândul lor, să fie trimisi în posesiunea aceleiași averi pe motiv că testamentul este nul pentru viciul de formă și insanitate de minte și, în consecință, recurenții au cerut Curții de apel anularea jurnalului Tribunalului ca dat fără competență și trimiterea afacerii spre a fi judecată de instanța competentă adică de Tribunal în ședință publică și pe cale contencioasă;

Considerând că rezultă din dispozițiunile art. 653, 891 c. civ. comb. cu art. 104 pr. civ. și expunerea de mo-

*) Acest rezumat a fost publicat în «Curierul Judiciar», No. 79/912, pag. 935.

tive relativă la acest articol că cererile de punere în posesie făcute fie de moștenitorii știbtestat fie de cei testamentari sunt cereri de natură grațioasă, care se rezolvă în camera de consiliu după o simplă petițiune și pe temeiul actelor alăturate; că, însă, atunci când există contestațiuni asupra dreptului de a fi trimis în posesiune prin faptul că se ridică pretențiuni contrarii de ambele părți asupra aceleiași averi succesore. hotărârea care rezolvă asemenea contestațiuni urmează să fie dată în ședință publică în conformitate cu regulile de procedură contencioasă ordinară;

Că, dar este adevărat în speță că Tribunalul de Ilfov judecând în camera de consiliu pe calea procedurii grațioase, cererea de trimitere în posesie a legatarilor universali, a dat o hotărâre viciată pentru lipsă de publicitate;

Considerând însă că odată apelat jurnalul Tribunalului și Curtea de apel judecând din nou cererea de trimitere în posesie, dar, de data aceasta, în ședință publică și contradictoriu cu părțile în virtutea efectului devolutiv al apelului, s'a acoperit viciul de procedură de care era isbită hotărârea primei instanțe din cauza lipsei de publicitate;

Că așa fiind, Curtea de apel n'a violat art. 335 al. 2 pr. civ. și n'a comis nici un exces de putere când a respins cererea recurenților de a se anula jurnalul Tribunalului de trimitere în posesie și de a se trimite afacerea înapoi la Tribunal spre a o cerceta în ședință publică, de oare-ce o asemenea trimitere nu are loc conform menționatului text de lege, de cât în cazul când judecata în apel ar găsi că prima instanță era incompetentă; că în speță, lipsa de publicitate a hotărârei primei instanțe constituie nu o cauză de incompetență ci o nulitate de procedură pe care Curtea de apel cu drept cuvânt a declarat că a acoperit-o prin judecata sa în apel;

Că, așa dar, motivul de casare se găsește neîntemeiat și recursul cată să fie respins;

Pentru aceste motive Curtea respinge, etc.;

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III

Audiența dela 2 Maiu 1912

Președența d-lui C. P. PETRESCU președinte

Ministerul de Finanțe cu C. Georgescu Chiroiu

Fonciar. — Proprietar care nu declară că si a arendat moșia. — Contravenție. — Plata impozitului plus jumătate ca amendă. — Zecimi de percepere. — Calculul lor în amendă. — Art. 91 și 92 legea costat. contrib. directe.

Faptul unui proprietar, care și-a arendat moșia, de a nu face declarația cerută de art. 91 din legea de constatare a contribuțiilor directe, pentru schimbarea cotei de impunere de $5\frac{1}{2}$ în $6\frac{1}{2}\%$, constituie contravenția prevăzută de art. 92 din aceeași lege și se pedepsește cu plata impozitului pe tot timpul cât fiscal a fost păgubit, plus jumătate acel impozit drept amendă.

Zecimile de percepere aferente unui impozit, nefiind decât un accesoriu al impozitului principal, servind la acoperirea cheltuielilor ocazionale cu costatarea și împlinirea aceluia impozit, ele fac parte de impozitul principal și trebuie deci să intre în calculul acestui impozit, astfel că Tribunalul săvârșește un exces de putere când scoate din calculul amendei acele zecimi aferente *).

Deciziunea 241/912. — Casată, după recursul făcut de Ministerul de finanțe, sentința Trib. Ialomița 365/911, dată în proces cu C. Georgescu Chiroiu.

Curtea

Ascultând pe d-l avocat Al. Zeuceanu în dezvoltarea motivului de casare; și

Pe d-l avocat N. Păpatad în combateri;

Deliberând,

Aupra motivului de casare:

«Nemotivare și exces de putere:

C. Georgescu Chiroiu, a fost pus în contravenție fiind că arendând proprietatea sa moșia Frunzânești în districtul Ialomița, nu a făcut declarație preceptorului pentru a fi impus la o foncieră mai mare și pentru că a continuat a plăti ca impozit fonciar $5\frac{1}{2}$ în loc de $6\frac{1}{2}\%$ Trib. de Ialomița a menținut contravențiunea, dar a scăzut din amendă zecimile.

Instanța de fond, nu era în drept să scadă zecimile pentru că amendă după cum spune legea — era compusă din impozitul fonciar pe tot timpul cât Statul fusese frustrat, iar impozitul fonciar, se calculează totdeauna cu zecimile care trebuie să l' însoțească. Afară de aceasta, chiar dacă a fost vreun argument puternic care a determinat pe tribunal să s' oată din condamnare zecimile, trebuia să l' arate în hotărârea sa. Or, trib. nu a dat nici un motiv pentru care zecimile nu trebuiau plătite de contravenient în acelaș timp cu impozitul fonciar.

Astfel procedând, trib. de Ialomița a dat o hotărâre nemotivată asupra punctului aici arătat și cu exces de putere a admis în parte apelul contravenientului».

Având în vedere sentința supusă recursului prin care trib. constată în sarcina intimatului în recurs C. Georgescu Chiroiu, faptul că, arendându-și moșia sa Frunzânești în cursul perioadei cincinal, n'a făcut declarația cerută de art. 91 din legea de constatare a contrib. directe pentru a se schimba cota de impunere de $5\frac{1}{2}$ în $6\frac{1}{2}\%$, săvârșind astfel contravenția prevăzută de art. 92 din aceeași lege;

Că, pentru acest fapt Trib. a condamnat pe numitul la o amendă egală cu impozitul fonciar pe timpul cât fiscal a fost păgubit, plus $\frac{1}{2}$ acel impozit drept amendă, scoțând însă din calculul amendei zecimile aferente aceluia impozit, la care era condamnat prin procesul-verbal al controlorului fiscal respectiv;

Având în vedere că reprezentantul Ministerului de finanțe a susținut la trib. ca amendă să fie menținută, astfel cum a fost stabilită prin procesul verbal constatare al contravenției, adică calculându-se și zecimile aferente de percepere;

Că trib. însă a redus cuantumul amendei scoțând din calcul acele zecimi aferente fără însă a motiva și arăta pentru ce a făcut această reducere a amendei;

Considerând că această omisiune a trib. de a și motiva sentința asupra acestui punct, este esențială, de oare ce zecimile aferente unui impozit, nefiind decât un accesoriu al impozitului principal servind la acoperirea cheltuielilor ocazionale cu constatarea și împlinirea aceluia impozit, ele fac parte din impozitul principal și trebuie deci să intre în calculul aceluia impozit;

Considerând că astfel fiind, motivul de casare este întemeiat și trebuie a fi admis urmând a se casa sentința trib. asupra acestui punct;

Pentru aceste motive Curtea casează, etc.;

*) Acest rezumat a fost publicat în Curierul Judiciar No. 45/912, pag. 540

TRIBUNALUL JUDEȚULUI FALCIU

Audiența dela 17 Decembrie 1912

Președinția d-lui ALEXANDRU MANDREA, președinte
Sentința corecțională No. 1572

Parte civilă. — Constituirea ei ca parte civilă la primele cercetări. — Lipsa dela înfățișare. — Renunțarea prin acest fapt la despăgubiri. — Dacă mai poate apela Cartea de judecată. — (Art 6 și 60 pr. pen)

După art. 6 și 60 pr. pen. deși reclamantul s'a constituit parte civilă la primele cercetări, întrucât însă nu s'a prezentat în instanța de judecată să-și susțină cererea la judecătoria de ocol prin aceasta reclamantul a renunțat la despăgubiri.

Prin urmare, el nu poate face apel în contra cărței de judecată ne putând avea motive de nemulțumire relativ la o hotărîre care nu a avut a se pronunța asupra despăgubirilor civile.

Tribunalul.

Asupra apelului făcut de Gheorghe Gh. Botea în calitate de parte civilă, contra cărței de judecată No. 870/912 a judeului ocol Răducăneni, prin care se achită Dumitru Brânză și Timofte Boboc de faptul de distrugere ce li se impută;

Văzând dispozițiunile art. 6 și 60 pr. p.;

Având în vedere că deși reclamantul Gheorghe Gh. Botea s'a constituit parte civilă cu suma de două sute lei, la primele cercetări făcute de jandarmi, dar întrucât însă el nu s'a prezentat spre a-și susține cererea înaintea judecătorului de ocol, rezultă că reclamantul a renunțat la pretențiunile sale de despăgubiri;

Văzând pe lângă aceasta că întrucât apelantul nu a cerut despăgubiri la prima instanță cu prilejul judecării procesului, el nu are dreptul de a ataca hotărîrea judecătorului de ocol, neputând avea motive de nemulțumire relativ la o hotărîre care nu a avut a se pronunța asupra pretențiunilor sale;

Având în vedere că acesta este și modul de a vedea al legii judecătorilor de ocol, care nu cere niciărei comunicarea cărților de judecată către părțile civile lipsă la pronunțare și deci implicit nu le acordă dreptul de apel;

Că, prin urmare, apelul de față trebuie respins ca inadmisibil;

Pentru aceste motive redactate de d-l Judecător Eugen Peti, Tribunalul în unire cu concluziunile reprezentantului Ministerului public, în majoritate resping etc.;

(ss) Al St. Mandrea; Eugen Peti.

Grefier, (s) M Donca

O sebită părere

Din actele dela dosar se constată: la 15 Mai 1912 Gh. Gh. Botea reclamă jandarmului șef de post în comuna Podoleni că Dumitru Brânză și Timofte Boboc i-au distrus un rediu, stricând hotarul și tăind pădurea; pe baza acestei plângeri, șeful de post anchează faptul în aceiași zi, când luînd și declarația petiționarului, acesta se constituie parte civilă cu suma de 200 lei semnând declarația dată; lucrările sunt înaintate judecătorului de ocol Răducăneni, care pune afacerea în curs de judecată; în ședința din 3 Iulie 1912, citat fiind ca parte civilă Gh Gh Botea, a cerut prelungirea dovezii cu martori, ceiace s'a admis, amânându-se cauza pentru 17 August 1912, când partea

civilă a lipsit, și când judecătorul de ocol prin cartea No 870 a pronunțat achitarea inculpaților, fără a se pronunța și asupra despăgubirilor civile;

Prejudiciatul Gh Gh Botea a introdus apelul de față contra cărței No 870/912 pe care majoritatea tribunalului îl respinge ca inadmisibil;

Suntem de părere că apelul este admisibil în principiu, pentru următoarele considerațiuni: Gh. Gh. Botea s'a constituit parte civilă încă dela primele cercetări și în această calitate a fost citat și prezentându-se la 3 Iulie a susținut acțiunea introdusă cerând un supliment de dovadă; înaintea primei instanțe nu s'a contestat calitatea părții civile nu s'a opus că ar fi neregulată constituirea ei înaintea jandarmului, nici nu s'a opus că instanța n'ar fi legal sesizată direct de jandarm în loc de procuror; s'a trecut peste toate acestea, s'a intrat în fond, prin urmare calitatea de parte civilă a lui Gh Gh. Botea a existat de fapt la prima instanță;

Constituirea ca parte civilă poate fi făcută înaintea unui ofițer de poliție judiciară, altul decât judecătorul de instrucție, căci niciărei legea de procedură penală nu interzice aceasta. iar art. 6 și 63 pr. pen. se referă numai la termenul de constituire sau dezistare referitor la partea civilă; Jandarmul șef de post este deci competent potrivit art 65 și 66 din legea jandarmeriei rurale a primi declarațiunile de constituire ca parte civilă a unui prejudiciat prin comiterea unui delict;

Prin urmare, dacă în apel se susține lipsa de calitate a lui Gh. Gh. Botea ca parte civilă, pentru motivul că n'a pus concluziuni cu ocazia judecării procesului când s'a pronunțat hotărîrea achitătoare, această susținere o găsim neîntemeiată, căci niciărei legea de procedură penală nu prevede că partea civilă spre a beneficia de dreptul de apelare să fie prezentă și la pronunțarea hotărîrei de care nu este mulțumită; ori, lipsind o asemenea dispozițiune în procedura penală, legea comună își va avea aplicațiunea sa, lege, care în ce privește și pe partea civilă socotea stîns dreptul ei de apel, numai după expirarea termenului socotit dela comunicarea hotărîrii date în lipsa sa, nu dela data pronunțării (a se vedea C. Cas. 11, No 186/909 în *Curierul Judiciar*, No 41/909 și d-l I. Tanoviceanu, *Curs de proc. penală*, pag. 495);

Așa fiind, întrucât este stabilit că Gh Gh Botea s'a constituit parte civilă în termen prin declarațiunea consemnată în procesul verbal al șefului postului Podoleni, că în această calitate s'a prezentat înaintea judecătorului ocolului Răducăneni la 3 Iulie 1912, când pentru temeinicia plîngerei sale i s'a admis prelungirea dovezii cu martori, urmează ca hotărîrea achitătoare, dată în lipsa părții civile, poate fi atacată de acesta pe calea apelului și ca atare apelul de față este admisibil în principiu.

Judecător, (s) G. T. Fallada.

NOTA. — Soluțiunea dată de majoritate e criticabilă, fiindcă este atît contra principiilor legii, cât și celea ale echității. Este rău când se violează principiile juridice chiar în favoarea echității, cu atît mai mult sînt regretabile hotărârile cari violează atît legea, cât și echitatea.

Aici mai întîi, de sigur că echitatea e violată.

În adevăr, reclamantul pretindea că a suferit o daună și de aceea s'a constituit parte civilă la șeful de post de jandarmi din Podoleni; ce poate fi mai drept decît ca justiția să examineze și să se pronunțe asupra temeiniciei reclamațiunii sale? Pentru ce se fac legile și pentru ce sînt instituite

tribunalele, decât pentru ca să capete oamenii dreptate atunci când dovedesc temeinicia reclamațiilor? Orice obstacol la exercițiul acestui drept, întrucât nu e întemeiat pe o dispozițiune legală, care totdeauna are în vedere tot un interes public, este o opresiune a cetățenilor tocmai din partea acelor cari sunt chemați să-i ocrotească.

Se opunea oare legea în cazul de față ca cererea reclamantului să fie judecată de instanța de apel?

Majoritatea tribunalului Fălcu crede că da, însă motivele pe cari se întemeiază părerea sa sunt foarte criticabile.

Mai întâi tribunalul afirmă că, de oare ce reclamantul nu s'a prezentat sa-și susțină cererea înaintea judecătorului de ocol, rezultă că a renunțat la cererea de despăgubiri.

Acest prim argument e atât de slab, încât nici nu merită multă discuțiune; e inadmisibil, putem afirma chiar că e o eroare de a se afirma că lipsa reclamantului este o renunțare; oare în civil când lipsește reclamantul dela prima instanță, e presupus că a renunțat la dreptul său? Dar dacă ar fi renunțat, el nu mai ar avea drept de apel și ar rezulta de aci o teorie nouă, pe care nimeni n'a susținut-o, că neprezentarea la prima instanță a reclamantului atrage pierderea definitivă a dreptului său. Acest lucru e inadmisibil în civil, și nu vedem pentru ce în penal ar fi altă regula. În realitate atât în penal, cât și în civil, renunțările la drepturi nu se presupun, ci trebuie să fie clar exprimate.

Tribunalul adaugă că, de oarece reclamantul nu a cerut despăgubiri la prima instanță, cu prilejul judecării procesului, el nu poate cere nici în apel, *neputând avea motive de nemulțumire relativ la o hotărâre care nu a avut a se pronunța asupra pretențiilor sale.*

Acest argument se întemeiază pe o afirmare inexactă că, reclamantul nu a cerut despăgubiri la prima instanță, și că prin consecință tribunalul nu avea a se pronunța asupra despăgubirilor. În realitate de oarece reclamantul s'a constituit parte civilă la un ofițer de poliție judiciară și chiar a fixat la 200 lei cifra despăgubirilor, el prin aceasta a cerut despăgubiri la prima instanță și așa instanța era datoră, avea a se pronunța asu-

pra despăgubirilor pe cari trebuia să le respingă dacă nu erau dovedite prin acte.

În fine, tribunalul crede că poate găsi un argument în favoarea părerii sale în împrejurarea că, de oarece legea nu cere nicăiri comunicarea cărților de judecată părții civile care a lipsit dela pronunțare, implicit a luat părții civile care a lipsit, dreptul de apel.

Acest argument, dacă nu este absolut neîntemeiat, cel puțin e prea contestabil pentru ca să poată servi de bază părerii tribunalului de Fălcu. În adevăr, atât doctrina, cât și jurisprudența noastră, s'au pronunțat în sensul că termenul de apel de 10 zile curge și pentru partea civilă a doua zi după comunicare¹⁾. E greu de admis ca partea civilă numai din cauză că, din vre-o împrejurare legitimă, a lipsit în ziua judecării procesului la judecătoria de ocol, să vadă pierdut definitiv dreptul său de despăgubire; apelul și opozițiunea sunt căi de drept comun, cari nu pot să fie răpite decât printr'un text anume de lege. Dealmintrelea nu e bine a face părții civile din procesele penale o situațiune mai rea la tribunalele represive decât la cele civile, fiindcă atunci nimeni nu va mai uza de calea penală, și aceasta va fi în dauna represiunii căreia partea civilă i aduce uneori un mare ajutor.

Și acum, vășând la o parte argumentarea tribunalului, vom spune și aici, după cum am spus și în cursul de procedură penală (nu însă la locul citat în opinia minorității, ci în Adenda la pag. 632—633), că odată constituită parte civilă, persoana vătămată are drept să facă apel chiar dacă n'a figurat la judecată în prima instanță. Într'adevăr, ceea ce a făcut ea să nu se admită apelul părților cari n'au figurat la prima instanță, este pentru a nu privă pe adversar de beneficiul a două instanțe pe care i-l dă legea. De oarece chiar părțile cari au figurat în proces nu pot face *cereri noi în apel*, cu atât mai mult nu au acest drept părțile cari nu au făcut nici o cerere la prima instanță. În cazul de față însă cererea fusese făcută la prima instanță, și e indiferent dacă judecătorul în mod greșit nu se pronunțase asu-

¹⁾ Cas. II, 139 din 21 Ian. 1909. *Dreptul* p. 74; și 187 din 27 Ian. 1909 *Jurispr.* II No. 6, pag. 92. În acelaș sens C. Botez Noul codice de ședință al jud. de ocol București 1909, pag. 1072—1073; I. Tanovicănu: *Curs de procedură penală română*. București 1913. No. 764.

pra ei; el care nu putea prin hotărârea sa în mod expres să stingă definitiv dreptul părții vătămăte, nu putea nici prin preteritiune, prin tăcerea lui să ajungă la acest rezultat

Această părere pe care am susținut-o în Cursul nostru de procedură penală²⁾ a fost admisă în mod independent și poate în aceleași momente când noi exprimăm părerea noastră, de Înalta Curte de casațiune prin deciziunea Gas. II No. 2368 din 28 Sept. 1912³⁾; și regretăm că tribunalul Falcu, atunci când vede că atât doctrina, cât și jurisprudența instanței supreme sunt de acord, trece cu atâta ușurință asupra acestei păreri. Pană când prin maturitate să ajungă să poată ei înșiși să creeze sisteme juridice, tinerii magistrați trebuie să-și amintească faimoasa lege a citațiunilor din codicele împăratului Teodosiu și, în consecință, atunci când ei constată că o soluțiune e admisă de toți cei mai calificați spre a se pronunța asupra ei, nu trebuie să năzuiască la independență și originalitate, cu riscul de a nesocoti principiile dreptului și ale echității.

I. TANOVICIANU

JUDECĂTORIA OCOL. RURAL BĂRCA-DOLJ

Audiența dela 11 Octombrie 1912

Constantin Stan Scarlat ș. a cu Oprea Vancea

Carte de Judecată No. 388

Prorogarea codului civil. — Dacă această prorogare făcută cu decret este legală. — Succesiune. — Deschiderea ei la 30 Iulie 1865. — Regularea ei după codul Caragea după care numai fi sunt chemați la moștenire. — Partea IV, par. 17, cap. III cod. Caragea.

În modificările aduse statutului din 2 Mai 1864 la art. 3 s-a adăugă și dispozițiunea în cazul când guvernul ar fi nevoit a lua măsuri de urgență care cer concursul adunării electivă și al senatului în timpul când aceste adunări nu sunt deschise, Ministrul va fi dator a le supune la cea d'întâi convocățiune, motivele și rezultatele acestei măsuri.

Astfel, în mesagiul cu care Corpurile legiuitoare au fost deschise în anul 1865 spunându-se că punerea în lucrare a codului civil a fost amânată, condițiunile cerute de statut au fost observate și, deci, decretul dela 30 Iunie 1865, prin care s'a prorogat punerea în aplicare a codului civil până la 1 Decembrie 1865, este legal.

Prin urmare, o succesiune deschisă la 30 Iulie 1865 se regulează după codul Caragea după care numai fii sunt chemați la moștenire, iar ficele sunt înlăturate ne având de cât dreptul la înzestrare din partea fraților.

Judecata.

Asupra acțiunii în petițiune de ereditate intentată de Constantina Stan Scarlat, cu autorizația soțului său Stan Scarlat, Andreiu St. Vancea, Maria Ion St. Vancea, tutoarea minorilor decedatului Ion St. Vancea, Cosma St. Stăncioiu, Antonie St. Stăncioiu, Trauca Nistor Preda Ilie cu autorizația soțului său Nistor Preda Ilie, și Dumitra Dumitru Nuță Andreiu cu autorizația soțului său Dumitru Nuță Andreiu, toți din comuna Comosteni contra lui Oprea Vancea din aceiași comună, având de obiect a li se recunoaște calitatea de moștenitori ai decedatului Vancea Ion Popa ca fică și nepoți ai acestuia să se ordone esirea din indiviziune a tuturor și împărțirea în patru părți egale a averii rămasă pe urma numitului decedat, compusă din 11 pogoaane pământ de muncă și 498 stânjeni pătrați, pământ, loc de casă și grădină, situate în delimitarea locuitorilor și vatra comunei Comosteni, recunoscându-li-se la fiecare dreptul convenit în această avere;

Având în vedere că pârâțul Oprea Vancea prin procuratorul F. Oprea Vancea, asistat de d-l avocat C. Negri, a ridicat un fine de neprimirea acțiunii numai în privința reclamantei Constantina Stan Scarlat și Most. Maria Stancu Stăncioiu, cari sunt: Cosma și Antonie St. Stăncioiu, Trauca Nistor Preda Ilie și Dumitra D-iru Nuță Andreiu susținut finele de neprimirea acțiunii pe faptul că Vancea Ion Popa încețad d'in viață la 30 Iulie 1865, după cum constată extractul de pe registrul pentru morți stat la dosar, succesiunea acestuia s'a deschis sub codul Caragea și cum după dispozițiunile acestei legiuiri numai fiii lui Vancea Ion Popa au vocațiune la succesiunea tatălui lor ficele fiind excluse, a cerut respingerea acțiunii intentată de reclamantii: Constantina S. Scarlat Cosma St. Stăncioiu, Trauca Nistor Preda Ilie și Dumitra Dumitru Nuță Andreiu, fică, nepoți și nepoate de fică ai decedatului Vancea Ion Popa;

Având în vedere că reclamantii pe cari li privesc excepțiunea ridicată de pârât, asistați de d-l avocat G. Nițulescu, au cerut respingerea finei de neprimirea acțiunii și au susținut că succesiunea lui Vancea Ion Popa deschizându-se la 30 Iulie 1865, fică, nepoții și nepoatele de fică ale lui au vocațiune la succesiune în concurență cu fiii după codul civil, pentru motiv că art 1913 codul civil prevede că codul s'a pus în lucrare la 1 Iulie 1865, deci înaintea morței lui Vancea Ion Popa urmând ca succesiunea să se reguleze după prevederile actualului cod civil, iar nu după legiuirea Caragea, căci deși există decretul dela 30 Iunie 1865 prin care s'a prorogat punerea în aplicare a codului civil până la 1 Decembrie 1865, dar acest decret de amânare este ilegal, în baza art 18, al. 2 din Statutul dela 2 Mai 1864;

Având în vedere că înaintea acestei instanțe s'a ridicat chestiunea dacă decretul de amânare dela 30 Iunie 1865 este legal și dacă trebuie a ne supune lui, or fiind ilegal a considera codul ca pus în lucrare încă dela 1 Iulie 1865;

Având în vedere că art. 1913 din codul civil care a fost promulgat și publicat la 4 Decembrie 1864, figurând printre dispozițiunile transitorii fixează punerea în lucrare a codului la 1 Iulie 1865, că acest termen îndelungat a fost dat, mai întâi, pentru a se da un timp necesar autorităților judecătorești spre a-l studia și apoi pentru a fi bine cunoscut de public, care trebuia pregătit pentru introducerea unui sistem nou, ce

²⁾ I. Tanovicianu, op. cit., p. 632—633.

³⁾ «Curierul Judiciar» 1912, No. 81, p. 959—960.

avea a modifica complet legislațiunea civilă; mai era încă o împrejurare care cerea această amânare: noul cod nu se putea pune în aplicare cu organizațiunea judecătorească și cu procedura vechie, trebuind introduse noi legi cari să se găsească în acord cu cele cuprinse în codul nou. La 1865 nefiind terminate nici legea organizării judecătorești, care nu s'a promulgat decât la 7 Iulie 1865, nici procedura civilă, promulgată la 11 Septembrie același an, de aceea decretul cu data 31 Iunie 1865 a prelungit data aplicării codului civil până la 1 Decembrie 1865.

Având în vedere că motivul invocat de cei cari refuză decretul și din 31 Iunie 1865 puterea de a fi putut amâna punerea în lucrare a codului civil, este tras din aliniatul 2 al art. 14 din Statutul dela 2 Maiu 1864, după care decretul domnului nu puteau avea putere de lege decât până la prima convocare a Adunării care a avut loc în luna Decembrie 1864; or decretul fiind dat la 1865, vine în urma primei convocări, deci nu putea avea puterea de a amâna aplicarea codului civil. (În acest sens deciziunea No. 247/1891 a Curței din București, secția I).

Considerând că în modificările aduse Statutului. la art. 3 s'a adăugat și dispozițiunea ca în cazul când guvernul va fi nevoit a lua măsuri de urgență cari cer concursul Adunării electivă și al Senatului, în timpul când aceste Adunări nu sunt deschise ministerul va fi dator a le supune la cea dintâi convocățiune motivele și rezultatul acestor măsuri.

Considerând că în Mesagiul cu care Corpurile Legiuitoare au fost deschise în anul 1865, se spune că punerea în lucrare a codului civil a fost amânată, prin urmare condițiunile cerute de Statut au fost îndeplinite și deci este legal decretul dela 31 Iunie 1865, prin care s'a prorogat punerea în aplicare a codului civil până la 1 Decembrie 1865; prin urmare, în timpul dela 1 Iulie până la 1 Decembrie 1865 a fost în vigoare vechea legiuire Caragea;

Având în vedere că Vaneea Ion Popa încetând din viață la 30 Iulie 1865, succesiunea lui urmează să se reguleze după dispozițiunile codului Caragea cari erau în vigoare în acel timp și acest cod în partea patra, capitolul III, paragraful 17, cuprinde următoarele: «a) Când mortului nu-i trăește muera, sau moartea bărbatului și au numai un copil, atunci mostenește copilul; b) Când au numai fii, moștenesc fiii deopotrivă fiecare.

Când au feciori și fete, numai feciori moștenesc deopotrivă și pre fete, de vor fi neînstrate, datori sunt să le înzestreze și să le căsătorească».

Că astfel fiind, după dispozițiunile codului Caragea, că numai fiii lui Vaneea Ion Popa să fie chemați la succesiunea lui, iar fetele sale să fie înlăturate, neavând un drept succesoral, ci numai dreptul la înzestrare din partea fraților lor, în acest caz urmează a se admite finele de neprimirea acțiunei ridicat de pârât și a se respinge acțiunea în petițiune de ereditate numai în privința reclamanților: Constantina Stan-Scarlat, Coșma St. Stăncioiu, Antonie St. Stăncioiu, Tranca Nistor Preda Ilie și Dumitra Dumitru Nuță Andreiu;

Judecător (s) Ștefan Constantinescu

OBSERVAȚIE.—Cartea de judecată a Judecătorei Ocol. Bârca (Dolj) este juridică. Ea curmă chestiunea cu privire la decretul lui Cuza-Vodă pentru amânarea aplicării Codului civil în sensul admis de doctrină și de jurisprudență. Este adevărat că Curtea din București a considerat acest decret ca ilegal (*Dreptul* din 1891, No. 2), însă Curtea de casație restabilind adevăratele principii, a recunoscut, cu drept cuvânt, perfecta legalitate a menționatului decret din 30 Iunie 1865. Vezi C. s. rom. Bulet. 1891, p. 4112 și *Dreptul* din 1891, No. 28 și 76; *Curierul Judiciar* din 1892, No. 48 și din 1905, No. 66; *Dreptul* din 1897, No. 46 și Bulet. 1897, p. 339. Tot în acest sens se pronunță și d-l profesor D. Alexandresco. Vezi tom. I, p. 21, nota 1 (ed. a 2-a); tom. V, p. 306, nota 4 și tom. X, p. 632. Mai vezi de același autor, *Tratatul său în limba franceză (Droit ancien et moderne de la Roumanie)*, p. 491, nota 1.

Capitan D-r G. DANIELOPOL
Avocat

REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE ¹⁾

CASAȚIE S. I

Recurent G. Orezeanu prin d-l avocat Mora.

Intimată Primăria com. Constanța prin d-l avocat V. Miculescu.

Legea asupra drepturilor proprietarilor. — Opoziție. — Dacă la Curtea de casație există drept de opoziție în asemenea materie. — Articolul 12 din legea proprietarilor.

1. În materia specială a legii proprietarilor există dreptul de opoziție la Curtea de casație, întrucât acest drept nu este ridicat părților decât la instanțele de fond. (*Cas. s. I, decizia No. 799/912, prin care s'a declarat admisibilă în principiu opoziția, contra deciziei Curței de casație, s. I, No. 227/912.*)

¹⁾ Deciziile ale căror spețe sunt însemnate cu steluța * prezentând o importanță juridică deosebită, vor fi publicate în extensio în numerile viitoare.

Recurentă Lina Vărgolici prin d-l avocat I. Păunescu.
Intimatul Ghiță C. Plesniță, lipsă.

* **Filiațiune legitimă. — Dovedirea ei. — Actele cerute de lege pentru a face o asemenea dovadă. — Art. 292 c. civ.**

2. Art. 292 codul civil admite actul de naștere ca dovadă a filiațiunei numai pentru copiii legitimi, adică pentru acei cari pot dovedi mai întâi căsătoria mamei lor, dovadă prealabilă fără de care actul de naștere nu poate proba decât faptul nașterii. Prin urmare săvârșește un exces de putere tribunalul și interpretă greșit art. 292 c. civ. când consideră ca dovedită filiațiunea legitimă a unei persoane numai în baza actului său de naștere și a actului de deces al tatălui, fără să se proteze și faptul căsătoriei părinților săi. (*Cas. s. I, decizia No. 800 din 12 Noembrie 1912, prin care se casează sentința tribunalului Covurlui, s. II, No. 70/912.*)

*Recurentă Obștea Paraipan-Asache prin d-l avocat Priboi.
Intimatul P. Craiciu prin d-l avocat V. Alexandrescu.*

Comunicarea hotărârilor.—**Comunicarea titlului executor.**—**Dacă poate fi luat ca punct de plecare pentru calcularea termenului de recurs.**—**Art. 39 l. Curței de casație.**

3. Comunicarea hotărârei investită cu formula executorie este ca și comunicarea cerută de art. 137 pr. c. făcută de agentul judecătoresc și după cererea părții câștigătoare și prin urmare este de natură să încunoștințe pe partea condamnată că ad ersarul său înțelege a uza de dreptul ce i dă hotărârea comunicată, adică constituie o somație pentru parte de a executa hotărârea sau de a o ataca pe căile legale.

Astfel, comunicarea hotărârei făcută pentru executare poate să fie luată ca punct de plecare pentru calcularea termenului de recurs. (*Cas. s. I, decizia No. 874 din 4 Decembrie 1912, prin care se declară peste termen recursul făcut contra sentinței tribunalului Vlașca No. 26 din 910.*)

CASAȚIE S. II

*Recurentă Elisa C. Săvulescu prin d-l avocat Ștefănescu Priboi.
Intimatul C. Săvulescu prin d-l avocat C. Francovici.*

* **Apel.**—**Executarea de bună voe a sentinței apelate.**—**Neadmisibilitatea apelului.**—**Neaplicarea acestei dispozițiuni, când hotărârea apelată e dată cu execuție provizorie.**—**Art. 317 pr. civ.**

1. Partea care a dat mulțumire înscrisă pe o hotărâre sau a executat-o de bună voe nu mai are dreptul de a o apela, potrivit art. 317 pr. civ.

Această dispoziție trebuie aplicată numai când este vorba de o hotărâre care nu este susceptibilă de executare nefiind rămasă definitivă și pe care partea totuși o execută de bună voie sau dă mulțumire pe dânsa. Dacă însă hotărârea primei instanțe este dată cu execuție provizorie, o asemenea hotărâre fiind susceptibilă de executare în tot timpul cât apelul va fi pendinte, executarea ei nu ridică părții dreptul de a discuta în apel temeinicia ei. (*Cas. s. II, decizia civilă No. 256 din 29 Octombrie 1912, prin care s'a casat decizia Curței de apel București, s. II, No. 132/912.*)

*Recurent avocatul Statului din județul Mehedinți, lipsă.
Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.*

Legea drumurilor.—**Contravențiuni.**—**Articolul 49 și 50.**—**Cazuri limitative.**

2. După art. 49 și 50 din legea drumurilor, faptele cari constituiesc o contravențiune la această lege sunt unele anume și limitativ arătate și consistă în ruperea, smulgerea sau tăierea plantațiilor după marginea șoselelor și în depunerea pe drumuri a materialelor, gunoaielor, paelor sau ori căror alte lucruri.

Nu intră în aceste cazuri prevăzute de lege faptul cui va de depune, nu pe marginea șoselei, ci în apropierea ei, pae de la moșia ce avea în arendă și cărora dându-le foc, a vătămat un număr de 24 salcâmi după șosea. Acest fapt neconstituind o contravențiune, ci numai o cauză de despăgubiri pentru stat, cu drept cuvânt tribunalul absolvă pe inculpat, și întru cât reprezentantul statului nu pune concluzii formale de a se condamna inculpatul să plătească valoarea despăgubirilor arborilor stricați, independent de ori-ce delict, tribunalul nu e ținut din oficiu să acorde statului despăgubiri. (*Cas. s. II, decizia penală No. 2298 din 24 Septembrie 1912, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței trib. Mehedinți s. I, No. 1335/912.*)

*Recurent avocatul Statului din județul R.-Vâlcea, lipsă.
Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.*

Delict silvic.—**Proces-verbal.**—**Lipsa de constatare a unui asemenea delict din cuprinsul aceluși proces-verbal.**—**Achitare.**—**Art. 81 din codul silvic.**

3. Deși într'un proces-verbal de constatare se văd trecute cuvintele «delict silvic» și «flagrant delict», când însă din expunerea făcută în acel proces-verbal se constată că faptul imputat delicventului nu este în realitate un delict silvic, întrucât el nu a tăiat nici un arbor din pădurea stătului, ci a ridicat numai din pădure un trunchiu de ulm din arborii vânduți de stat la mai mulți locuitori, în asemenea caz procesul verbal neconstatând un delict silvic, tribunalul este în drept să-l înlăture și să pronunțe achitarea, fără ca prin aceasta să violeze art. 81 din codul silvic. (*Cas. s. II, decizia penală No. 2392 din 1 Octombrie 1912, prin care s'a respins recursul făcut contra sentința Trib. Vâlcea, s. I. No. 1819/912.*)

*Recurentul D. Mateescu s. a., lipsă.
Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.*

Distrugere.—**Drept de coproprietate.**—**Existența delictului.**—**Art. 352 c. p.**

4. Faptul de a distruge cu rea voință și fără drept pombul dintr'o grădină a altuia constituie delictul prevăzut de art. 352 c. penal.

Dacă tribunalul a omis să discute mijlocul de apărare invocat de inculpat, că ar fi coproprietar cu reclamantul asupra aversei distruse, nu săvârșește o omisiune esențială, de oare ce asupra fie-cărei părțicele din acea avere având dreptul de coproprietate și un altul care este vătămat prin distrugere, faptul este tot o distrugere în sensul art. 352 c. p., așa că ori-ce discuțiune din partea tribunalului asupra acestui mijloc de apărare nu era de natură să schimbe soluțiunea procesului. (*Cas. s. II decizia penală No. 2393 din 1 Octombrie 1912 prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței tribunalului Argeș No. 2024/912.*)

avea a modifica complect legislațiunea civilă; mai era încă o împrejurare care cerea această amânare: noul cod nu se putea pune în aplicare cu organizațiunea judecătorească și cu procedura vechie, trebuind introduse noi legi cari să se găsească în acord cu cele cuprinse în codul nou. La 1865 nefiind terminate nici legea organizării judecătorești, care nu s'a promulgat decât la 7 Iulie 1865, nici procedura civilă, promulgată la 11 Septembrie același an, de aceea decretul cu data 31 Iunie 1865 a prelungit data aplicării codului civil până la 1 Decembrie 1865.

Având în vedere că motiul invocat de cei cari refuză decretul ii din 31 Iunie 1865 puterea de a fi putut amâna punerea în lucrare a codului civil, este tras din aliniatul 2 al art. 18 din Statutul dela 2 Maiu 1864, după care decretulele domnești nu puteau avea putere de lege decât până la prima convocare a Adunării care a avut loc în luna Decembrie 1864; or decretul fiind dat la 1865, vine în urma primei convocări, deci nu putea avea puterea de a amâna aplicarea codului civil. (În acest sens decisiunea No. 247/189) a Curței din București, secția I).

Considerând că în modificările aduse Statutului, la art. 3 s'a adăugat și dispozițiunea ca în cazul când guvernul va fi nevoit a lua măsuri de urgență cari cer concursul Adunării electivă și al Senatului, în timpul când aceste Adunări nu sunt deschise ministerul va fi dator a le supune la cea d'întâi convocățiune motivele și rezultatul acestor măsuri.

Considerând că în Mesajul cu care Corpurile Legiuitoare au fost deschise în anul 1865, se spune că punerea în lucrare a codului civil a fost amânată, prin urmare condițiunile cerute de Statut au fost îndeplinite și deci este legal decretul dela 31 Iunie 1865, prin care s'a prorogată punerea în aplicare a codului civil până la 1 Decembrie 1865; prin urmare, în timpul dela 1 Iulie până la 1 Decembrie 1865 a fost în vigoare vechia legiuire Caragea;

Având în vedere că Vancea Ion Popa încetând din viață la 30 Iulie 1865, succesiunea lui urmează să se reguleze după dispozițiunile codului Caragea cari erau în vigoare în acel timp și acest cod în partea patra, capitolul III, paragraful 17, cuprinde următoarele: «a) Când mortului nu-i trăește muerea, sau moarte bărbatul și au numai un copil, atunci moștenește copilul; b) Când au numai fii, moștenește fiii deopotrivă fiecare.

Când au feciori și fete, numai feciorii moștenește deopotrivă și pre fete, de vor fi neînestrare, datori sunt să le înestreze și să le căsătorească».

Că astfel fiind, după dispozițiunile codului Caragea, că numai fiii lui Vancea Ion Popa să fie chemați la succesiunea lui, iar fiicele sale să fi înlăturate, neavând un drept succesoral, ci numai dreptul la înzestrare din partea fraților lor, în acest caz urmează a se admite fiicele de neprimirea acțiunii ridicat de părât și a se respinge acțiunea în petițiune de ereditate numai în privința reclamanților: Constantina Stan Scarlat, Coșma St. Stăncioiu, Antonie St. Stăncioiu, Traica Nistor Preda Ilie și Dumitra Dumitru Nuță Andreiu;

Judecător (s) Stefan Constantinescu

OBSERVAȚIE.—Cartea de judecată a Judecătoriei Col. Bărca (Dolj) este juridică. Ea curmă chestiunea cu privire la decretul lui Cuza-Vodă pentru amânarea aplicării Codului civil în sensul admis de doctrină și de jurisprudență. Este adevărat că Curtea din București a considerat acest decret ca ilegal (*Dreptul* din 1891, No. 2), însă Curtea de casație restabilind adevăratele principii, a recunoscut, cu drept cuvânt, perfecta legalitate a menționatului decret din 30 Iunie 1865. Vezi *Cas. rom. Bulet.* 1891, p. 4112 și *Dreptul* din 1891, No. 28 și 76; *Curierul Judiciar* din 1892, No. 18 și din 1905, No. 66; *Dreptul* din 1897, No. 46 și *Bulet.* 1897, p. 339. Tot în acest sens se pronunță și d-l profesor D. Alexandrescu. Vezi tom. I, p. 21, nota 1 (ed. a 2-a); tom. V, p. 306, nota 4 și tom. X, p. 632. Mai vezi de același autor, *Tratatul său în limba franceză (Droit ancien et moderne de la Roumanie)*, p. 491, nota 1.

Căpitan D-r G. DANIELOPOL
Avocat

REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE ¹⁾

CASATIE S. I

Recurent G. Orezanu prin d-l avocat Mora.

Intimată Primăria com. Constanța prin d-l avocat V. Miculescu.

Legea asupra drepturilor proprietarilor. — Opoziție. — Dacă la Curtea de casație există drept de opoziție în asemenea materie. — Articolul 12 din legea proprietarilor.

1. În materia specială a legii proprietarilor există dreptul de opoziție la Curtea de casație, întrucât acest drept nu este ridicat părților decât la instanțele de fond. (*Cas. s. I, decisiu No. 799/912, prin care s'a declarat admisibilă în principiu opoziția, contra deciziei Curței de casație, s. I, No. 227/912.*)

¹⁾ Deciziile ale căror spețe sunt însemnate cu steluță * prezentând o importanță juridică deosebită, vor fi publicate în extenso în numerile viitoare.
Redacția

Recurentă Iliea Vărgolici prin d-l avocat I. Păunescu.
Intimatul Ghiță C. Plesnila, lipsă.

* **Filiațiune legitimă. — Dovedirea ei. — Actele cerute de lege pentru a face o asemenea dovadă. — Art. 292 c. civ.**

2. Art. 292 codul civil admite actul de naștere ca dovadă a filiațiunii numai pentru copiii legitimi, adică pentru acei cari pot dovedi mai întâi căsătoria mamei lor, dovadă prealabilă fără de care actul de naștere nu poate proba decât faptul nașterii. Prin urmare săvârșește un exces de putere tribunalul și interpretă greșit art. 292 c. civ. când consideră că dovedită filiațiunea legitimă a unei persoane numai în baza actului său de naștere și a actului de deces al tatălui, fără să se probeze și faptul căsătoriei părinților săi. (*Cas. s. I, decisiu No. 800 din 12 Noembrie 1912, prin care se casează sentința tribunalului Covurlui, s. II, No. 70/912.*)

*Recurentă Obștea Paraipan-Asache prin d-l avocat Priboi.
Intimatul P. Craiciu prin d-l avocat V. Alexandrescu.*

Comunicarea hotărârilor.—Comunicarea titlului executor.—*Dacă poate fi luat ca punct de plecare pentru calcularea termenului de recurs.—Art. 39 l. Curței de casație.*

3. Comunicarea hotărârei investită cu formula executorie este ca și comunicarea cerută de art. 137 pr. c. făcută de agentul judecătoresc și după cererea părții câștigătoare și prin urmare este de natură să încunoștințe pe partea condamnată că ad ersarul său înțelege a uza de dreptul ce i dă hotărârea comunicată, adică constituie o somație pentru* parte de a executa hotărârea sau de a ataca pe căile legale.

Astfel, comunicarea hotărârei făcută pentru executare poate să fie luată ca punct de plecare pentru calcularea termenului de recurs. (*Cas. s. I, decizia No. 874 din 4 Decembrie 1912, prin care se declară peste termen recursul făcut contra sentinței tribunalului Vlașca No. 26 din 910.*)

CASAȚIE S. II

*Recurentă Elisa C. Săvulescu prin d-l avocat Ștefănescu Priboi.
Intimatul C. Săvulescu prin d-l avocat C. Francovici.*

* **Apel.—Executarea de bună voe a sentinței apelate.—Neadmisibilitatea apelului.—Neaplicarea acestei dispozițiuni, când hotărârea apelată e dată cu execuție provizorie. — Art. 317 pr. civ.**

1. Partea care a dat mulțumire înscrisă pe o hotărâre sau a executat-o de bună voe nu mai are dreptul de a o apela, potrivit art. 317 pr. civ.

Această dispoziție trebuie aplicată numai când este vorba de o hotărâre care nu este susceptibilă de executare nefiind rămasă definitivă și pe care partea totuși o execută de bună voie sau dă mulțumire pe dânsa. Dacă însă hotărârea primei instanțe este dată cu execuție provizorie, o asemenea hotărâre fiind susceptibilă de executare în tot timpul cât apelul va fi pendinte, executarea ei nu ridică părții dreptul de a discuta în apel temeinicia ei. (*Cas. s. II, decizia civilă No. 236 din 29 Octombrie 1912, prin care s'a casat decizia Curței de apel București, s. II, No. 132/912.*)

*Recurent avocatul Statului din județul Mehedinți, lipsă.
Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.*

Legea drumurilor.—Contravențiuni.—Articolul 49 și 50.—Cazuri limitative.

2. După art. 49 și 50 din legea drumurilor, faptele cari constituiesc o contravențiune la această lege sunt acele anume și limitativ arătate și consistă în ruperea, smulgerea sau tăierea plantațiilor după marginea șoselelor și în depunerea pe drumuri a materialelor, gunoaielor, paelor sau ori căror alte lucruri.

Nu intră în aceste cazuri prevăzute de lege faptul cui va de a depune, nu pe marginea șoselei, ci în apropierea ei, pae de la moșia ce avea în arendă și cărora dându-le foc, a vătămat un număr de 24 salcâmi după șosea. Acest fapt neconstituind o contravențiune, ci numai o cauză de despăgubiri pentru stat, cu drept cuvânt tribunalul absolvă pe inculpat, și întru cât reprezentantul statului nu pune concluzii formale de a se condamna inculpatul să plătească valoarea despăgubirilor arborilor stricați, independent de ori-ce delict, tribunalul nu e ținut din oficiu să acorde statului despăgubiri. (*Cas. s. II, decizia penală No. 2298 din 24 Septembrie 1912, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței trib. Mehedinți s. I, No. 1335/912.*)

*Recurent avocatul Statului din județul R.-Vâlcea, lipsă.
Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.*

Delict silvic.—Proces-verbal.—Lipsa de constatare a unui asemenea delict din cuprinsul aceluși proces-verbal.—Achitare.—Art. 81 din codul silvic.

3. Deși într'un proces-verbal de constatare se văd trecute cuvintele «delict silvic» și «flagrant delict», când însă din expunerea făcută în acel proces-verbal se constată că faptul imputat delicventului nu este în realitate un delict silvic, întrucât el nu a tăiat nici un arbor din pădurea stătului, ci a ridicat numai din pădure un trunchiu de ulm din arborii vânduți de stat la mai mulți locuitori, în asemenea caz procesul verbal neconstatând un delict silvic, tribunalul este în drept să-l înlăture și să pronunțe achitarea, fără ca prin aceasta să violeze art. 81 din codul silvic. (*Cas. s. II, decizia penală No. 2392 din 1 Octombrie 1912, prin care s'a respins recursul făcut contra sentința Trib. Vâlcea, s. I. No. 1819/912*).

*Recurentul D. Mateescu ș. a., lipsă.
Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.*

Distrugere.—Drept de coproprietate.—Existența delictului. — Art. 352 c. p.

4. Faptul de a distruge cu rea voință și fără drept porumbul dintr'o grădină a altuia constituie delictul prevăzut de art. 352 c. penal.

Dacă tribunalul a omis să discute mijlocul de apărare invocat de inculpat, că ar fi coproprietar cu reclamantul asupra averii distruse, nu săvârșește o omisiune esențială, de oare ce asupra fie-cărei părțicele din acea avere având dreptul de coproprietate și un altul care este vătămat prin distrugere, faptul este tot o distrugere în sensul art. 352 c. p., așa că or-ce discuțiune din partea tribunalului asupra acestui mijloc de apărare nu era de natură să schimbe soluțiunea procesului. (*Cas. s. II decizia penală No. 2393 din 1 Octombrie 1912 prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței tribunalului Argeș No. 2024/912.*)

Cererea făcută de d-l Procuror al Trib. Gorj. de a se regula competența în cauza lui M. și D. Tudorache.

Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

Boală contagioasă. — Nedeclararea ei. — Contravenție. — Competința judecăt. de pace. — Art. 48 și 59 al. 9 din noua lege sanitară.

5. Prin art. 48 din noua lege sanitară se impune declararea imediată a boalelor molipsitoare către autoritatea sanitară a locului. Sarcina declarării, pentru persoanele cari nu se află în căutarea unui medic, cade personal asupra aceluia cari îngrijese pe bolnav sau a capului familiei, iar prin art. 59 se dispune că, în caz când medicul sanitar găsește că împrejurările nu îngăduie o izolare sigură, va ordona izolare forțată la spitalul sau infirmeria cea mai apropiată. Sancțiunea acestor diverse dispozițiuni e prevăzută de art. 59 din lege care prin alineatul 9 identifică din punctul de vedere al răspunderii și al pedepsei, nedeclararea cu împiedicarea de la izolare și prescrie că persoanele cari vor împiedica izolarea sau nu vor declara o boală contagioasă, cum e febra tifoidă, dacă nu sunt funcționari, se vor da în judecata judecătorului de ocol al locului și se vor pedepsi cu o amendă de la 25 până la 500 lei. (Căș. s. II, decizia penală No. 2394 delat. 1 Octombrie 1912, prin care s'a regulat competența trimițând afacerea la judecătoria Ocol. II rural, Târgu Jiu).

Recurentul I. T. Fluture prin d-nii avocați C. Algiu și Al. Miculescu.

Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

Sustragerea de timbre mobile anulate de pe petiții din dosare. — Intrebuințarea din nou a acelor timbre. — Cumul de delict. — Art. 204 c. p. și 88 legea timbrului.

6. Sustragerea unor timbre mobile anulate, de pe diferite cereri din dosarele tribunalului, și întrebuințarea din nou a acelor timbre, după ce s'a sters cu gumă și și elor anulare de pe ele, constituie delictul prevăzute de art. 204 c. penal și de art. 88 din legea timbrului.

În adevăr, prin lucruri puse în arhivă de care vorbește art. 203 c. penal, la care se referă art. 204, se înțeleg ori ce lucruri dintr'un depozit public, d-eci și timbrele mobile aplicate pe petiții; iar art. 88 l. timbrului prevede un alt fapt deosebit, acela de a se fi servit de un timbru care a mai fost odată întrebuințat, deci trebuie a se aplica și art. 40 c. p., pentru cumul de delict, și pedeapsa de 5 luni e conformă cu legea, dacă s'a aplicat și art. 60 c. p. (Căș. s. II decizia penală No. 2470 din 5 Octombrie 1912, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei Curței de Apel Galați s. II No. 333/912).

CASAȚIE S. III

Recurentul Ministerul de finanțe prin d-l avocat C. Marinescu. Intimata Sifa R. Gheorghiu ș. a., lipsă.

Taxe succesoriale. — Scăderea datoriilor legal dovădite — Polițe semnate de decedus, găsite în succesiune. — Presumpțiune că au fost achitate. — Art. 65 legea timbrului.

1. Se violează art. 65 din legea timbrului când, cu

ocazia stabilirii unor taxe succesoriale, tribunalul consideră ca pasiv al succesiunii datoriile defunctului constatate cu niște polițe ce s'au găsit în succesiune, de oarece tocmai faptul că polițele se găseseră în succesiune face să nască prezumpțiunea contrară, că adică datoriile fuseseră achitate creditorului, din moment ce titlul său de creanță se găsește la debitor, în speță succesiunea care urma a fi taxată. (Căș. III, decizia No. 441 din 31 Octombrie 912, prin care s'a casat sentința trib. Putna s. II No. 125/912).

Recurenta Banca Prahova prin d-l avocat Părulescu. Intimata Administrația financiară Prahova, prin d-l avocat Paraschivescu.

Patentă. — Societate anonimă. — Taxa de 5% asupra venitului net. — Dacă venitul imobilelor societății este exclus dela taxă. — Soluție negativă. — Art. 4 al. 3 legea patentelor.

2. Art. 4 al. 3 din legea patentelor supune la taxa de 5% orice venit net în genere al societăților anonime fără să excludă venitul produs de imobilele acelor societăți. (Căș. III, decizia fiscală No. 777 din 7 Noiembrie 1912, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei comis. apel Prahova No. 113/912).

Recurenta Soc. Coop. Hrana, prin d-l avocat Dumitrescu. Intimata Administrația financiară Vlașcu, prin d-l avocat Paraschivescu.

Patentă. — Societăți pe acțiuni. — Taxa de 5% asupra venitului net. — Sume alocate fondului de instalațiuni. — Supunerea lor la taxa de 5%. — Art. 4 al. III legea patentelor.

3. Întru cât art. 4 al. III din legea patentelor, care supune venitul net al societăților pe acțiuni la taxa de 5%, exclude numai sumele date fondului de amortizare și fondului de rezervă, urmează că sumele alocate pentru fondul de instalațiuni sunt supuse taxei de 5%. (Căș. III, decizia fiscală No. 844 din 23 Noiembrie 1912, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei comis. apel Vlașcu No. 187/912).

Recurenta Administrația financiară Bacău, prin d-l avocat Paraschivescu. Intimatul d-r H. Perlberger, lipsă.

Taxa de 3% pe salarii. — Asociat care conduce o fabrică. — Remunerație anuală, pentru serviciile ce prestează, deosebit de beneficiile din asociație. — Aplicarea taxei de 3% asupra acelei retribuții.

4. Dacă printr'un contract de asociație se stipulează că unul din asociați, pentru conducerea fabricii ce are în asociație, va primi un salariu anual, în afară de beneficiul ce ar rezulta din asociațiune, dansul urmează să fie impus la taxa de 3% asupra remunerațiunii ce primește pentru serviciile prestate societății. (Căș. III, decizia fiscală No. 862 din 27 Noiembrie 912, prin care s'a casat decizia comis. apel Bacău No. 103/912).